

W. GORTZAK

1963-1964

Dr. W. H. VERMOOTEN

Postgiro 32453 - Gemeentegiro V 913

Telefoon 725236

*

AMSTERDAM (Z),
Valeriusstraat 157

26 okt 1963

Maatschappij:
de heer Vondeling

B. A.

De aangelegenheid, waar ik de
aardocht voor vroeg met belangstelling tot de BVD
is de volgende:

De heer W. Gortrak (zoon van onze vroegere collega),
een zeer intelligente jongeman ± 30 jaar, Charlotte
de Boerbonstraat 18, Amsterdam, candidaat
in de sociale geografie, is door Prof Dr H D de Vries
Reilingh bij het presidium der Universiteit
van Amsterdam voorgedragen voor één jaar
tijdelijk als student-assistent. Hij is in september
voorgedragen om per 1 oktober '63 in functie te treden.
De formele aanstelling is tot heden uitgebleven
en aan prof Reilingh is meegedeeld, dat de
beslissing moeilijk is vanwege de informatie
van de BVD. Mijn vraag is: Is deze jongeman
bij de BVD geïnformeerd en zijn de informatie
van die aard, dat, naar het oordeel van de commissie
begrijpelijk is, dat de benoemde instelling
zelfs voor een tijdelijke benoeming tenzichthut.
Je begrijpt nu, dat er "hoast" bij is, zoals ik
donderdag zei. Vries

M. W.

Wouter Gortzak

Handrekening van de heer Vonastling

~~Aldendriël 28¹¹¹~~ Charlotte de Bourbonstraat 18 hs
~~Amsterdam-Z.~~ West
Telefoon ~~794101~~ 87.140
Gemeente Giro G 2708

Amsterdam, 24 oktober 1963

Heegeedelgestreng Heer.

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh) wordt nu reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familierelatie tot de heer H.Gortzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecédentenonderzoek in te stellen.

De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig inconvenient voor professor dr.H.D.de Vries-Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk.

Ik heb, in de hoop de gang van zaken bij de benoeming te kunnen bespoedigen, terzake een rekest ingediend bij Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandse Zaken.

Aangezien U als fractievoorzitter van de fractie van de Partij van de Arbeid deel uitmaakt van de vaste Kamercommissie voor de BVD stel ik het op hoge prijs U een afschrift van het rekest te doen toekomen.

Het moge prematuur schijnen, zolang de uitslag van het antecédentenonderzoek niet bekend is, terzake te willen rekestreren. Aangezien het echter naar ik van vele zijden heb vernemen bij kandidaat-assisentschappen niet te doen gebruikelijk is antecédentenonderzoeken in te stellen en er dus van een zekere willekeur gesproken kan worden die mij ernstige schade berokkent en ik mij in de toekomst voor soortgelijke ervaringen hoop te kunnen behoeden heb ik de vrijheid genomen reeds in dit stadium een rekest tot Zijne Excellentie te richten.

Hoewel er dus van een formele klacht als bedoeld door de zeggman van de Binnenlandse Veiligheidsdienst in een interview met het Parool dd 19 oktober geen sprake is, hoop ik niettemin dat U bereid bent van mijn rekest kennis te nemen en zo U nadere informaties zoudt willen ontvangen mij een onderhoud toe te willen staan.

Inmiddels verblijf ik met verschuldigde hoogachting,

W.Gortzak

XXXXXXXXXXXXX Charlotte de Bourbonstraat 18 ha

X West

XXXXXX 87140

24 oktober 1963

Excellentie,

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh) wordt reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familiërelatie tot de heer H.Gertzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecedentenonderzoek in te stellen.

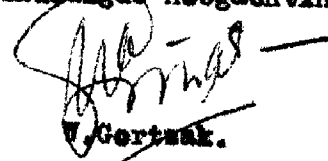
De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig inoonvenient voor mijn directe chef, professor dr. H.D. de Vries-Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk.

In de hoop de gang van zaken bij de benoeming te bespoedigen en in de toekomst voor dergelijke moeilijkheden zo mogelijk bespaard te blijven heb ik de vrijheid genomen me in bijgaand rekest, zo het me gelukt direct, tot Uwe Excellentie te richten, aangezien de Binnenlandse Veiligheidsdienst, die met verrichten van de antecedentenonderzoeken is belast, onder Uw ministerie ressorteert.

Indien U na lezing van het rekest behoefte zou hebben aan nadere informatie moge ik Uwe Excellentie verzoeken mij een audiëntie te willen toestaan.

Te Uwer informatie deel ik U mede dat door mij aan prof.dr.A.Vondeling, lid van de vaste commissie voor de BVD, een afschrift van het rekest is toegezonden.

Met verschuldigde hoogachting,

H. Gertzak.

XXXXXXXXXXXXX Charlotte de Bourbonstraat 18 hs
x West
XXXXXX 87.140

23 oktober 1963

Ondergetekende, Wouter Gortzak, geboren 22 april 1931 te Amsterdam en thans woonachtig Charlotte de Bourbonstraat 18 hs, geeft met verschuldigde eerbied te kennen

dat hij in 1950 het diploma Sj.NBS-b en in 1952 de Onderwijzersakte behaalde;

dat hij in juli 1952 werd ingelijfd in de strijdkrachten(Verbindingstropen), aan de Centrale Opleidingschool voor Administratief Kader te Middelburg de opleiding volgde tot sergeant-majoor-administrateur, het sergeant-examen als beste van zijn cursus aflegde, zijn dienst verder vervulde als resp. sergeant- en sergeant-majoor-administrateur te Middelburg en in juli 1954 de militaire dienst verliet met een door zijn commandant gesigneerd getuigschrift dat vermeldde dat hij zijn dienst goed had vervuld;

dat hij van 1954 tot 1958 bij de Gemeente Amsterdam aan verschillende scholen voor Gewoon- en Uitgebreid Lager Onderwijs werkzaam was als onderwijzer;

dat hij sinds 1956 staat ingeschreven als student in de sociale geografie aan de Universiteit van Amsterdam, in 1960 het kandidaatexamen aflegde en zich nu voorbereidt op het doctoraalexamen;

dat hij op 11 mei 1959 als noodwachter BB in de rang van Hoofdwachter II werd ingelijfd;

dat hij van oktober 1958 tot en met augustus 1960 werkzaam was als leraar Algemeen Verwend Onderwijs aan de Huishoudschool Prinses Beatrix te Amsterdam Noord;

dat hij ontslag nam om, op verzoek van wijlen de heer C.Herstmeier te kunnen solliciteren naar de functie van leraar aardrijkskunde aan het Ir.Lely-lyceum te Amsterdam;

dat hij tijdens zijn werkzaamheden aan de Prinses Beatrixschool moeilijkheden ondervond doordat de goedkeuring van de benoeming, die van Rijkwege moest worden gegeven, waarschijnlijk in verband met een noodzakelijk geacht zogenaamd antecedentenonderzoek, lange tijd op zich liet wachten;

dat hij, ondanks de aanbeveling van de heer Herstmeier (en die van de heer J.N.Helzappel, directeur Gem.Handelschool met 4-j-cursus te Amsterdam, die hem eveneens verzocht te solliciteren) niet in de functies aan het Lelylyceum

XOXOXOXOXOXOXO

X

XXXXXX

-2-

en de 4-j-Handelschool werd benoemd, in dit geval nog voor een antecedenten-
onderzoek had plaatsgevonden;

dat hij dus op verzoek van derden een functie vrijwillig had opgegeven naar
zich daardoor in feite tot werkloosheid had veroordeeld en in zijn levenson-
derheid moest voorzien door het verrichten van occasionele werkzaamheden, zoals
het vertalen van boeken;

dat hij in 1961 en '62 in samenwerking met Mevr. J. Fortuin en onder auspiciën
van de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam een
onderzoek uitvoerde naar studieduur- en -rendement, een onderzoek dat werd
uitgevoerd in opdracht van de Commissie voor Toestand- en Opinieonderzoek van
de Civitas Academica Amstelredamensis;

dat dit onderzoek werd afgesloten net een dazer dagen door de Commissie uit te
brengen rapport en de Voorzitter van deze Commissie, de heer drs. P.E. Venekamp
van het Bureau Economische Zaken van de Gemeente Amsterdam getuigt een schrij-
ven dd 16 oktober 1963 'een aangename herinnering heeft aan het contact met
ondergetekende in en buiten de Commissievergaderingen' en aan het 'vele werk
dat hij heeft verricht' weshalve hij hem 'voor de toekomst veel succes toewenst';
dat ondergetekende medio september 1963 bij prof.dr. H.D. de Vries-Heilingh, di-
recteur van de Sociografische Werkgemeenschap heeft gesolliciteerd naar de
functie van kandidaat-assistent en dat hij, door prof. De Vries-Heilingh voor
benoeming in deze functie bij het Presidium van de Universiteit is voorgedragen;
dat ondergetekende ermee rekening hield in opgemelde functie benoemd te worden
endat dergelijke benoemingen als regel slechts een formaliteit zijn, hij reeds
enige tijd wist dat de functie per 1 oktober vacant zou zijn en pen hem de
beste reflectant achtte;

dat hem echter op 30 september werd meegedeeld dat hij, aangezien men een ante-
cedentenonderzoek gewenst achtte, zijn werkzaamheden niet per 1 oktober kon
beginnen;

dat dēt voor ondergetekendes werkgever, prof.dr. H.D. de Vries-Heilingh een groot
inconvenient betekent;

dat dit ondergetekende bleef stelt aan een grote psychische druk die de voortgang
van zijn studie belemmert en hem bovendien groot financieel nadeel berekent.

Hij heeft immers geen pogingen aangewend een andere werkkring te verwerven en zelfs verschillende aanbiedingen van de hand gewezen aangezien hij op deze functie rekende en hij deze het sterkst ambieerde;

uit een eventueel antecedentenonderzoek zou kunnen blijken dat ondergetekende zoon is van de vroegere CPN-bestuurder de heer H. Gertsak;

dat hij na de oorlog toetrad tot het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond en enige jaren lid was van de Organisatie voor Progressieve Studerende Jeugd, in welke organisatie hij dikwijls door zijn onafhankelijk oordeel grote moeilijkheden ondervond en het nimmer tot een functie van enige importantie bracht;

dat hij, eerst na het vervullen van zijn dienstplicht, toetrad tot de CPN, van welke organisatie hij slechts enige jaren lid was en waarin hij nimmer een functie bekleedde. Ondanks de invloed van zijn milieu trad hij niet eerder toe omdat hij tegenover verschillende aspecten van het communisme uiterst kritisch stond; hij trad uiteindelijk tot de communistische partij toe aangezien hij meende dat de ontwikkelingen die zich na Stalins dood openbaarden tot een fundamentele verandering van deze beweging zouden leiden;

dat er al spoedig weer een verwijdering optrad tussen hem en de CPN aangezien hem bleek dat de continuïteit in het communisme op sommige voor ondergetekende niet langer aanvaardbare punten sterker was dan de ontwikkeling naar vernieuwing;

dat hij daarom in 1958 uit de communistische partij trad;

dat hij daarna de pogingen van enkele andere vroegere leden van de communistische partij en door middel van de door hen opgerichte Socialistische Werkers Partij een reële vernieuwing van de communistische beweging te bewerkstelligen enige tijd en sterk uiteenlopende redenen stemde en tot genoemde SWP toetrad;

dat hij in dit kader bereid was zijn adres als redactie/administratie-adres te doen fungeren van een Internationaal Contact Bulletin dat zich ten deel stelde informatie te verschaffen over de linkse stromingen in verschillende landen;

dat zijn bezwaren tegen de communistische beweging, die vroeger vooral tegen bepaalde verschijningsvormen gericht waren, van principiële aard werden zodat hij eerst zijn medewerking aan bovengenoemd bulletin en vervolgens zijn lidmaatschap van de SWP beëindigde;

dat hij dus nu bij geen enkele organisatie meer is aangesloten hetgeen overigens niet betekent dat hij geheel kritiekloos zou staan tegenover de wijze waarop de democratie functioneert of dat hij een principieel negatieve houding aanneemt tegenover alles wat er in de communistische beweging geschiedt. Het resultaat van deze innerlijke ontwikkeling is wel dat hij de persoonlijke en geestelijke

vrijheid als een zo hoog goed heeft leren waarderen dat geen enkel deel zijns
 insiens de opoffering van deze waarden rechtvaardigt.

Overwegende, dat ondergetekende, toen hij zijn plicht egeuver het Vaderland
 vervallen moest, zowel bij de strijdkrachten als bij de dienst BB, zijn plichten
 nauwgezet en gewetensvol heeft vervuld;

dat hij zich als onderwijzer in dienst van de Gemeente Amsterdam en de Huishoud-
 school Prinses Beatrix heeft doen kennen als een enthousiast en toegewijd ambte-
 naar wiens werk en houding werden geapprecieerd;

dat hij zich als student heeft gedragen volgens de normen die men een toekomstig
 academicus heeft te stellen en gewetensvol poogt wetenschappelijke objectiviteit
 na te streven;

dat hij zich bij het door hem verrichte onderzoek heeft doen kennen als een ij-
 verig en consciëntieus onderzoeker;

dat zijn publicaties, zoals o.m. die in de N.R.Crt., het weekblad De Groene, het
 tijdschrift Te Elfter Ure en de nag te publiceren bijdragen aan De Gids, blijk
 geven dat hij tot een objectieve beoordeling van bepaalde contemporaine verschijns-
 len in staat is;

dat hij principieel van mening is dat democratie alsmede persoonlijke en geestelij-
 ke vrijheid behoren tot de belangrijkste waarden die de mensheid zich in de loop
 der geschiedenis heeft eigen gemaakt;

dat hij derhalve materieel noch ideëel behoort noch behoren kan tot enigerlei
 stroming die 'onze democratische rechtsorde wil vervangen door een dictatoriale',
 zich niet bezig houdt met 'staatsgevaarlijke activiteiten' en evenmin een bedreig-
 ging vormt voor 'objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd kunnen
 worden', zoals de omschrijving luidt welke in Het Parool dd 19 oktober 1963 door
 een zegenaar van de Binnenlandse Veiligheidsdienst wordt gegeven en waarbij ter-
 zijde dient te worden opgemerkt dat een kandidaat-assistentenschap nauwelijks gere-
 kend kan worden tot de 'objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd
 worden';

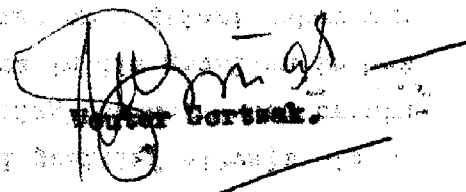
verder rekening houdende met de omstandigheid dat ondergetekende tot zijn huidige
 standpunt is gekomen, seal niet in conflict dan toch in voortdurende dialoog met
 het hoofd van het gezin waarin hij is opgegroeid, waarbij en geen niverstand te
 doen ontstaan moet worden opgemerkt dat de fundamenteel democratische gezindheid
 en persoonlijke integriteit waarvan H.Gortzak in zijn gezin immer heeft blijk ge-
 geven ondergetekende lange tijd heeft verhinderd in te zien dat het door zijn
 vader in zijn gezin beleden communisme niet identiek was met de communistische
 praktijk;

dat zijn loopbaan ernstig wordt bedreigd door de omstandigheid dat telkens een
 blijkbaar tijdrovend antecedentenonderzoek noodzakelijk wordt geacht (behalve
 dan als het erom gaat zijn militaire dienstplicht of BB-noodwaachtplicht te
 vervullen);

dat een dergelijk antecedentenonderzoek in gevallen waarin het voor anderen
 niet noodzakelijk wordt geacht ook wanneer het eventueel positief uitvalt -in
 die zin dat er uiteindelijk geen bezwaar tegen een benoeming van ondergetekende
 zou blijken te bestaan- een eventuele benoeming van hem in gevaar brengt. Men
 zal immers in die gevallen in het algemeen de voorkeur geven aan die reflectant,
 van wie men a priori zeker is dat niet enige maanden gewacht moet worden alve-
 rens men een bevestiging wordt ontvangen of men hem in dienst mag nemen.

Dit alles overwegende moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen
 te treffen die ertoe kunnen leiden dat het thans in uitvoering zijnde anteceden-
 tenonderzoek zo snel mogelijk in voor rekestant gunstige zin worde afgesloten
 zodat hij tot kandidaatassistent aan de Universiteit van Amsterdam kan worden
 beneemd. Mocht deze benoeming inmiddels zijn geschied dan wel indien het onder-
 zoek is afgesloten moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen te
 treffen dat rekestant in de toekomst in een gelijkwaardige positie komt te ver-
 keren als andere sollicitanten, dat wil zeggen dat men bij de sollicitatie
 voor functies waarvoor gemeenlijk geen antecedentenonderzoek vereist wordt ook
 voor hem afsiet van een dergelijk onderzoek zodat hij in zijn carrière niet
 zal worden achtergesteld bij anderen, wier familienaam een minder turbulente
 achtergrond doet vermoeden. Dit alles om de rechtzekerheid van ondergetekende,
 die bij voortdoring in zijn bestaanszekerheid wordt aangetast doordat men hem
 a priori oordeelt naar een naam en vervolgens wellicht naar feiten uit het ver-
 leden, zo goed mogelijk te beschermen.

't wolk deende

 Pieter Kortzak

[Faint, mostly illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through or a second draft.]

Dr. W.H. Vermooten

Amsterdam, 26 oktober 1963.
Maleriusstraat 157.

De aangelegenheid, waar ik de aandacht voor vroeg met betrekking tot de B.V.D. is de volgende:
De Heer W. Gortzak (zoon van onze vroegere collega), een zeer intelligente jongeman van ± 30 jaar, Charlotte de Bourbonstraat 18, Amsterdam, kandidaat in de sociale geografie, is door Prof. Dr. H. D. de Vries Reilingh bij het presidium der Universiteit van Amsterdam voorgedragen voor één jaar tijdelijk als student-assistent. Hij is in september voorgedragen om per 1 oktober 1963 in functie te treden. De formele aanstelling is tot heden uitgebleven en aan prof. Reilingh is meegedeeld, dat de beslissing moeilijk is vanwege de informatie van de B.V.D. Mijn vraag is: Is naar deze jongeman bij de B.V.D. geïnformeerd en zijn de informatie van dien aard, dat, naar het oordeel van de commissie, begrijpelijk is, dat de benoemende instantie zelfs voor een tijdelijke benoeming terugschrikt. Je begrijpt nu beter dat er "haast" bij is, zoals ik donderdag zei.

Vrgr.

w.g. Vermooten.

*Wie aannemt, dat te haastig
de voldoende wijlicht de
Wie ————— zeer red
vut*

ontv. 1 nov.

Afschrift

Wouter Gortzak,
Ch. de Bourbonstraat 18 hs.
Amsterdam-West.

Amsterdam, 24 oktober 1963.

Hoogedelgestrenge Heer.

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries Reilingh) wordt nu reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familierelatie tot de heer H.Gortzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecedentenonderzoek in te stellen. De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig onconvient voor professor dr.H.D.de Vries Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk. Ik heb, in de hoop de gang van zaken bij de benoeming te kunnen bespoe-digen, terzake een rekest ingediend bij Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandse Zaken.

Aangezien U als fractievoorzitter van de fractie van de Partij van de Arbeid deel uitmaakt van de vaste Kamercommissie voor de BVD stel ik het op hoge prijs U een afschrift van het rekest te doen toekomen. Het moge prematuur schijnen, zolang de uitslag van het antecedenten-onderzoek niet bekend is, terzake te willen rekestreren. Aagenzien het echter naar ik van vele zijden heb vernomen bij kandidaat-assistent-schappen niet te doen gebruikelijk is antecedentenonderzoeken in te stellen en er dus van een zekere willekeur gesproken kan worden die mij ernstige schade berokkent en ik mij in de toekomst voor soortgelijke ervaringen hoop te kunnen behoeden heb ik de vrijheid genomen reeds in dit stadium een rekest tot Zijne Excellentie te richten. Hoewel er dus van een formele klacht als bedoeld door de zagsman van de Binnenlandse Veiligheidsdienst in een interview met het Parool dd. 19 oktober geen sprake is, hoop ik niettemin dat U bereid bent van mijn rekest kennis te nemen en zo U nadere informaties zoudt willen ontvangen mij een onderhoud toe te willen staan. Inmiddels verblijf ik met verschuldigde hoogachting,

w.g.W.Gortzak.

Afschrift.

Excellentie,

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh) wordt reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familierelatie tot de heer H.Gortzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecedentenonderzoek in te stellen.

De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig inconvenient voor mijn directe chef, professor dr.H.D.de Vries-Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk.

In de hoop de gang van zaken bij de benoeming te bespoedigen en in de toekomst voor dergelijke moeilijkheden zo mogelijk bespaard te blijven heb ik de vrijheid genomen me in bijgaand rekest, zo het me gelukt direct, tot Uwe Excellentie te richten, aangezien de Binnenlandse Veiligheidsdienst die met verrichten van de antecedentenonderzoeken is belast, onder Uw ministerie ressorteert. Indien U na lezing van het rekest behoefte zou hebben aan nadere informatie moge ik Uwe Excellentie verzoeken mij een audiëntie te willen toestaan.

Te Uwer informatie deel ik U mede, dat door mij aan prof.dr.A.Vondeling lid van de vaste commissie voor de BVD, een afschrift van het rekest is toegezonden.

Met verschuldigde hoogachting,

w.g.W.Gortzak.

Afschrift.

Ch.de Bourbonstraat 18 hs.
Amsterdam West.

23 oktober 1963.

Ondergetekende, Wouter Gortzak, geboren 22 april 1931 te Amsterdam en thans woonachtig Charlotte de Bourbonstraat 18 hs, geeft met verschuldigde eerbied te kennen dat hij in 1950 het diploma 5j.HBS-b en in 1952 de Onderwijzersakte behaalde; dat hij in juli 1952 werd ingelijfd in de strijdkrachten (verbandingstroepen), aan de Centrale Opleidingsschool voor Administratief Kader te Middelburg de opleiding volgde tot sergeant-majoor-administrateur, het sergeant-examen als beste van zijn cursus aflegde, zijn dienst verder vervulde als resp.sergeant- en sergeant-majoor-administrateur te Middelburg en in juli 1954 de militaire dienst verliet met een door zijn commandant gesigneerd getuigschrift dat vermeldde dat hij zijn dienst goed had vervuld; dat hij van 1954 tot 1958 bij de Gemeente Amsterdam aan verschillende scholen voor Gewoon- en Uitgebreid Lager Onderwijs werkzaam was als onderwijzer; dat hij sinds 1956 staat ingeschreven als student in de sociale geografie aan de Universiteit van Amsterdam, in 1960 het kandidaatsexamen aflegde en zich nu voorbereid op het doctoraalexamen; dat hij op 11 mei 1959 als noodwachter BB in de rang van Hoofdwachter II werd ingelijfd; dat hij van oktober 1958 tot en met augustus 1960 werkzaam was als leraar Algemeen Vormend Onderwijs aan de Huishoudschool Prinses Beatrix te Amsterdam Noord; dat hij ontslag nam om, op verzoek van wijlen de heer C.Horstmeier te kunnen solliciteren naar de functie van leraar aardrijkskunde aan het Ir.Lely-lyceum te Amsterdam; dat hij tijdens zijn werkzaamheden aan de Prinses Beatrixschool moeilijkheden ondervond doordat de goedkeuring van de benoeming, die van Rijksweg moest worden gegeven, waarschijnlijk in verband met een noodzakelijk geacht zogenaamd antecedentenonderzoek, lange tijd op zich liet wachten; dat hij, ondanks de aanbeveling van de heer Horstmeier (en die van de heer J.N .Holtzappel, directeur Gem.Handelsschool met 4.j.cursus te Amsterdam, die hem emeneens verzocht te solliciteren, niet in de functies aan het Lelylyceum en de 4.j.-Handelsschool werd benoemd, in dit geval nog voor een antecedentenonderzoek had plaatsgevonden; dat hij dus op verzoek van derden een functie vrijwillig had opgegeven maar zich daardoor in feite tot werkloosheid had veroordeeld en in zijn levensonderhoud moest voorzien door het verrichten van occasionele werkzaamheden, zoals het vertalen van boeken; dat hij in 1961 en '62 in samenwerking met Mevr.J.Fortuin en onder auspiciën van de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam een onderzoek uitvoerde naar studieduur-en -rendement, een onderzoek dat werd uitgevoerd in opdracht van de Commissie voor Toestand- en Opinieonderzoek van de Civitas Academica Amstelodamensis; dat dit onderzoek werd afgesloten met een dezer dagen door de Commissie uit te brengen rapport en de Voorzitter van deze Commissie, de heer drs. P.E.Venekamp van het Bureau Economische Zaken van de Gemeente Amsterdam

getuige een schrijven van 16 oktober 1963 "een aangename herinnering houdt aan het contact met ondergetekende in en buiten de Commissievergaderingen" en aan het "vele werk dat hij heeft verzet" weshalve hij hem "voor de toekomst veel succes toewenst";

dat ondergetekende medio september 1963 bij prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh, directeur van de Sociografische Wwrkgemeenschap heeft gesolliciteerd naar de functie van kandidaat-assistent en dat hij, door prof.De Vries-Reilingh voor benoeming in deze functie bij het Presidium van de Universiteit is voorgedragen;

dat ondergetekende ermee rekening hield in opgemelde functie benoemd te worden omdat dergelijke benoemingen als regel slechts een formaliteit zijn, hij reeds enige tijd wist dat de functie per 1 oktober vacant zou zijn en men hem de beste reflectant achtte;

dat hem echter op 30 september werd meegedeeld dat hij, aangezien men een antecedentenonderzoek gewenst achtte, zijn werkzaamheden niet per 1 oktober kon beginnen;

dat dit voor ondergetekendes werkgever, prof.De Vries-Reilingh een groot inconvenient betekent;

dat dit ondergetekende bloot stelt aan een grote psychische druk die de voortgang van zijn studie belemmert en hem bovendien groot financieel nadeel berokkent.

Hij heeft immers geen pogingen aangewend een andere werkkring te verwerven en zelfsverschillende aanbiedingen van de hand gewezen, aangezien hij op deze functie rekende en hij deze het sterkst ambieerde;

Uit een eventueel antecedentenonderzoek zou kunnen blijken dat ondergetekende zoon is van de vroegere C.P.N. bestuurder, de heer H.Gortzak;

Dat hij na de oorlog toetrad tot het Algemeen Nederlands Jeugdverbond en enige jaren lid was van de Organisatie voor Progressieve Studeerende Jeugd, in welke organisaties hij dikwijls door zijn onafhankelijk oordeel grote moeilijkheden ondervond en het nimmer tot een functie van enige importantie bracht;

dat hij, eerst na het vervullen van zijn dienstplicht toetrad tot de C.P.N., van welke organisatie hij slechts enige jaren lid was en waarin hij nimmer een functie bekleedde, ondanks de invloed van zijn milieu trad hij niet eerder toe omdat hij tegenover verschillende aspecten van het communisme uiterst kritisch stond; hij trad uiteindelijk tot de communistische partij toe, aangezien hij meende dat de ontwikkelingen die zich na Stalins dood openbaarde tot een fundamentele verandering van deze beweging zouden leiden;

dat er al spoedig weer een verwijdering optrad tussen hem en de C.P.N. aangezien hem bleek dat de continuïteit in het communisme op sommige voor ondergetekende niet langer aanvaardbare punten sterker was dan de ontwikkeling naar vernieuwing;

dat hij daarom in 1958 uit de communistische partij trad;

dat hij daarna de pogingen van enkele andere vroegere leden van de communistische partij om door middel van de door hen opgericht Socialistische Werkers Partij een reële vernieuwing van de communistische beweging te bewerkstelligen enige tijd om sterk uiteenlopende redenen steunde en tot vermelde S.W.P. toetrad;

dat hij in dit kader bereid was zijn adres als redactie-administratie-adres te doen fungeren van een Internationaal Contact Bulletin dat zich ten doel stelde informatie te verschaffen over de linkse stromingen in verschillende landen;

dat zijn bezwaren tegen de communistische beweging die vroeger vooral tegen bepaalde verschijningsvormen gericht waren, van principiële aard werden zodat hij eerst zijn medewerking aan bovengenoemd bulletin en vervolgens zijn lidmaatschap van de S.W.P. beëindigde; dat hij dus nu bij geen enkele organisatie meer is aangesloten hetgeen overigens niet betekent dat hij geheel kritiekloos zou staan tegenover de wijze waarop de democratie functioneert of dat hij een principieel negatieve houding aanneemt tegenover alles wat er in de communistische beweging geschiedt. Het resultaat van deze innerlijke ontwikkeling is wel dat hij de persoonlijke en geestelijke vrijheid als een zo hoog goed heeft leren waarderen dat geen enkel doel z.i. de opoffering van deze waarden rechtvaardigt.

Overwegende, dat ondergetekende toen hij zijn plicht tegenover het Vaderland vervullen moest, zowel bij de strijdkrachten als bij de dienst B.B., zijn plichten nauwgezet en gewetensvol heeft vervuld; dat hij zich als onderwijzer in dienst van de Gemeente Amsterdam en de Huishoudschool Pr. Beatrix heeft doen kennen als een enthousiast en toegewijd ambtenaar wiens werk en houding werden geapprecieerd; dat hij zich als student heeft gedragen volgens de normen die menen toekomstig academicus heeft te stellen en gewetensvol poogt wetenschappelijk objectiviteit na te streven; dat hij zich bij het door hem verrichte onderzoek heeft doen kennen als een ijverig en consciensieus onderzoeker; dat zijn publikaties zoals o.m. die in de N.R.C., het weekblad De Groene, het tijdschrift Te Elfder Ure en de nog te publiceren bijdragen aan de Gids blijk geven dat hij tot een objectieve beoordeling van bepaalde contempore verschijnselen in staat is; dat hij principieel van mening is dat democratie alsmede persoonlijke geestelijke vrijheid behoren tot de belangrijkste waarden die de mensheid zich in de loop der geschiedenis heeft eigen gemaakt; dat hij derhalve materieel noch ideel behoort noch behooren kan tot enigerlei stroming die "onze democratische rechtsorde wil vervangen door een dictatoriale", zich niet bezighoudt met "staatsgevaarlijke activiteiten" en evenmin een bedreiging vormt voor "objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd kunnen worden, zoals de omschrijving luidt welke in het Parool dd. 19 okt. 1963 door een zagsman van de Binnenlandse Veiligheidsdienst wordt gegeven en waarbij terzijde dient te worden opgemerkt dat een kandidaat-assistentenschap zauwelijks gerekend kan worden tot de "objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd worden". Verder rekening houdende met de omstandigheid dat ondergetekende tot zijn huidige standpunt is gekomen, zoal niet in conflict dan toch in voortdurende dialoog met het hoofd van het gezin waarin hij is opgegroeid, waarbij om geen misverstand te doen ontstaan moet worden opgemerkt dat de fundamenteel democratische gezindheid en persoonlijke integriteit waarvan H. Gortzak in zijn gezin immer heeft blijk gegeven ondergetekende lange tijd heeft verhinderd in te zien dat het voor zijn vader in zijn gezin beleden communisme niet identiek was met de communistische praktijk; dat zijn loopbaan ernstig wordt bedreigd door de omstandigheid dat tekens een blijkbaar tijdrovend antecedentenonderzoek noodzakelijk wordt gewacht (behalve dan als het er om gaat zijn militaire dienstplicht of B.B. noodwachtplicht te vervullen);

dat een dergelijk antecedentenonderzoek in gevallen waarin het voor anderen niet noodzakelijk wordt geacht ook wanneer het eventueel positief uitvalt in die zin dat er uiteindelijk geen bezwaar tegen een benoeming van ondergetekende zou blijken te bestaan - een eventuele benoeming van hem in gevaar brengt. Men zal immers in die gevallen in het algemeen de voorkeur geven aan die reflectant, van wie men à priori zeker is dat niet enige maanden gewacht moet worden alvorens men een bevestiging ontvangt of men hem in dienst mag nemen.

Dit alles overwegende moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen te treffen die er toe kunnen leiden dat het thans in uitvoering zijnde antecedentenonderzoek zo snel mogelijk in voor rekestrant gunstige zin worde afgesloten zodat hij tot candidaat-assistent aan de Universiteit van Amsterdam kan worden benoemd. Mocht deze benoeming inmiddels zijn geschied dan wel indien het onderzoek is afgesloten moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen te treffen dat rekestrant in de toekomst in een gelijkwaardige positie komt te verkeren als andere sollicitanten d.w.z. dat men bij sollicitaties voor functies waarvoor gemeenlijk geen antecedentenonderzoek vereist wordt ook voor hem afziet van een dergelijk onderzoek zodat hij in zijn carrière niet zal worden achtergesteld bij anderen, wier familienaam een minder turbulente achtergrond doet vermoeden. Dit alles om de rechtszekerheid van ondergetekende, die bij voortduring in zijn bestaanszekerheid wordt aangetast doordat men hem a priorie oordeelt naar een naam en vervolgens wellicht naar feiten uit het verleden, zo goed mogelijk te beschermen.

Het welk doende,

w.g.W.Gortzak

(Wouter Gortzak)

's-Gravenhage, 30 oktober 1963.

70400

VERTROUWELIJK

Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken.

- Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie te doen toekomen:
- a. een schrijven van de heer W. Gortzak, te Amsterdam, d.d. 24 oktober 1963;
 - b. een schrijven van het lid der Kamer de heer Vermeeten, d.d. 26 oktober 1963; betreffende de onder a vermelde aangelegenheid;
 - c. een schrijven van de heer H.E.J. Zieck, te 's-Gravenhage, d.d. 26 oktober 1963;
 - e. een schrijven van de heer J.G. Detiger, te 's-Gravenhage, d.d. 26 oktober 1963;
 - f. een schrijven van de heer J. Lieuwen, te Amsterdam, d.d. 28 oktober 1963.

De vaste Commissie voor de B.V.D. zou zich onttrent de in bedoelde brieven naar voren gebrachte aangelegenheden gaarne door Uwe Excellentie zien ingelicht.

De griffier der Commissie voorzeggend,

(Mr. W. Koops)

Afschrift.

Dr. W. H. Vermooten

Amsterdam, 26 oktober 1963.
Maleriusstraat 157.

De aangelegenheid, waar ik de aandacht voor vroeg met betrekking tot de B.V.D. is de volgende:
De Heer W. Gortzak (zoon van onze vroegere collega), een zeer intelligente jongeman van ± 30 jaar, Charlotte de Bourbonstraat 18, Amsterdam, kandidaat in de sociale geografie, is door Prof. Dr. H. D. de Vries Reilingh bij het presidium der Universiteit van Amsterdam voorgedragen voor één jaar tijdelijk als student-assistent. Hij is in september voorgedragen om per 1 oktober 1963 in functie te treden. De formele aanstelling is tot heden uitgebleven en aan prof. Reilingh is meegedeeld, dat de beslissing moeilijk is vanwege de informatie van de B.V.D. Mijn vraag is: Is naar deze jongeman bij de B.V.D. geïnformeerd en zijn de informatie van dien aard, dat, naar het oordeel van de commissie, begrijpelijk is, dat de benoemende instantie zelfs voor een tijdelijke benoeming terugschrikt. Je begrijpt nu beter dat er "haast" bij is, zoals ik donderdag zei.

Vrgr.

w.g. Vermooten.

Afschrift

Wouter Gortzak,
Ch. de Bourbonstraat 18 hs.
Amsterdam-West.

Amsterdam, 24 oktober 1963.

Hoogedelgestrenge Heer.

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries Reilingh) wordt nu reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familierelatie tot de heer H.Gortzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecedentenonderzoek in te stellen. De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig onconvient voor professor dr.H.D.de Vries Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk. Ik heb, in de hoop de gang van zaken bij de benoeming te kunnen bespoe-digen, terzake een rekest ingediend bij Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandse Zaken.

Aangezien U als fractievoorzitter van de fractie van de Partij van de Arbeid deel uitmaakt van de vaste Kamercommissie voor de BVD stel ik het op hoge prijs U een afschrift van het rekest te doen toekomen. Het moge prematuur schijnen, zolang de uitslag van het antecedenten-onderzoek niet bekend is, terzake te willen rekestreren. Aagenzien het echter naar ik van vele zijden heb vernomen bij kandidaat-assistent-schappen niet te doen gebruikelijk is antecedentenonderzoeken in te stellen en er dus van een zekere willekeur gesproken kan worden die mij ernstige schade berokkent en ik mij in de toekomst voor soortgelijke ervaringen hoop te kunnen behoeden heb ik de vrijheid genomen reeds in dit stadium een rekest tot Zijne Excellentie te richten. Hoewel er dus van een formele klacht als bedoeld door de zegsman van de Binnenlandse Veiligheidsdienst in een interview met het Parool dd. 19 oktober geen sprake is, hoop ik niettemin dat U bereid bent van mijn rekest kennis te nemen en zo U nadere informaties zoudt willen ontvangen mij een onderhoud toe te willen staan. Inmiddels verblijf ik met verschuldigde hoogachting,

w.g.W.Gortzak.

Afschrift.

Excellentie,

Een benoeming van ondergetekende in de functie van kandidaat-assistent aan de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam (directeur prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh) wordt reeds enige weken opgehouden aangezien men het noodzakelijk acht, naar ik aanneem op grond van mijn naam en mijn familierelatie tot de heer H.Gortzak, ex-lid van de Tweede Kamer, naar mij een antecedentenonderzoek in te stellen.

De hieruit voortvloeiende situatie betekent een ernstig inconvenient voor mijn directe chef, professor dr.H.D.de Vries-Reilingh en is voor mij uiterst pijnlijk.

In de hoop de gang van zaken bij de benoeming te bespoedigen en in de toekomst voor dergelijke moeilijkheden zo mogelijk bespaard te blijven heb ik de vrijheid genomen me in bijgaand rekest, zo het me gelukt direct, tot Uwe Excellentie te richten, aangezien de Binnenlandse Veiligheidsdienst die met verrichten van de antecedentenonderzoeken is belast, onder Uw ministerie ressorteert. Indien U na lezing van het rekest behoefte zou hebben aan nadere informatie moge ik Uwe Excellentie verzoeken mij een audiëntie te willen toestaan.

Te Uwer informatie deel ik U mede, dat door mij aan prof.dr.A.Vondeling lid van de vaste commissie voor de BVD, een afschrift van het rekest is toegezonden.

Met verschuldigde hoogachting,

w.g.W.Gortzak.

Afschrift.

Ch.de Bourbonstraat 18 hs.
Amsterdam West.

23 oktober 1963.

Ondergetekende, Wouter Gortzak, geboren 22 april 1931 te Amsterdam en thans woonachtig Charlotte de Bourbonstraat 18 hs, geeft met verschuldigde eerbied te kennen dat hij in 1950 het diploma 5j.HBS-b en in 1952 de Onderwijzersakte behaalde; dat hij in juli 1952 werd ingelijfd in de strijdkrachten (verbindingstroepen), aan de Centrale Opleidingsschool voor Administratief Kader te Middelburg de opleiding volgde tot sergeant-majoor-administrateur, het sergeant-examen als beste van zijn cursus aflegde, zijn dienst verder vervulde als resp.sergeant- en sergeant-majoor-administrateur te Middelburg en in juli 1954 de militaire dienst verliet met een door zijn commandant gesigneerd getuigschrift dat vermeldde dat hij zijn dienst goed had vervuld; dat hij van 1954 tot 1958 bij de Gemeente Amsterdam aan verschillende scholen voor Gewoon- en Uitgebreid Lager Onderwijs werkzaam was als onderwijzer; dat hij sinds 1956 staat ingeschreven als student in de sociale geografie aan de Universiteit van Amsterdam, in 1960 het kandidaatsexamen aflegde en zich nu voorbereid op het doctoraalexamen; dat hij op 11 mei 1959 als noodwachter BB in de rang van Hoofdwachter II werd ingelijfd; dat hij van oktober 1958 tot en met augustus 1960 werkzaam was als leraar Algemeen Vormend Onderwijs aan de Huishoudschool Prinses Beatrix te Amsterdam Noord; dat hij ontslag nam om, op verzoek van wijlen de heer C.Horstmeier te kunnen solliciteren naar de functie van leraar aardrijkskunde aan het Ir.Lely-lyceum te Amsterdam; dat hij tijdens zijn werkzaamheden aan de Prinses Beatrixschool moeilijkheden ondervond doordat de goedkeuring van de benoeming, die van Rijksweg moest worden gegeven, waarschijnlijk in verband met een noodzakelijk geacht zogenaamd antecedentenonderzoek, lange tijd op zich liet wachten; dat hij, ondanks de aanbeveling van de heer Horstmeier (en die van de heer J.N.Holtzappel, directeur Gem.Handelsschool met 4.j.cursus te Amsterdam, die hem eveneens verzocht te solliciteren, niet in de functies aan het Lelylyceum en de 4.j.-Handelsschool werd benoemd, in dit geval nog voor een antecedentenonderzoek had plaatsgevonden; dat hij dus op verzoek van derden een functie vrijwillig had opgegeven maar zich daardoor in feite tot werkloosheid had veroordeeld en in zijn levensonderhoud moest voorzien door het verrichten van occasionele werkzaamheden, zoals het vertalen van boeken; dat hij in 1961 en '62 in samenwerking met Mevr.J.Fortuin en onder auspiciën van de Sociografische Werkgemeenschap van de Universiteit van Amsterdam een onderzoek uitvoerde naar studieduur-en -rendement, een onderzoek dat werd uitgevoerd in opdracht van de Commissie voor Toestand-en Opinieonderzoek van de Civitas Academica Amstelodamensis; dat dit onderzoek werd afgesloten met een dezer dagen door de Commissie uit te brengen rapport en de Voorzitter van deze Commissie, de heer drs. P.E.Venekamp van het Bureau Economische Zaken van de Gemeente Amsterdam

getuige een schrijven van 16 oktober 1963 "een aangename herinnering houdt aan het contact met ondergetekende in en buiten de Commissievergaderingen" en aan het "vele werk dat hij heeft verzet" weshalve hij hem "voor de toekomst veel succes toewenst";

dat ondergetekende medio september 1963 bij prof.dr.H.D.de Vries-Reilingh, directeur van de Sociografische Wwrkgemeenschap heeft gesolliciteerd naar de functie van kandidaat-assistent en dat hij, door prof.De Vries-Reilingh voor benoeming in deze functie bij het Presidium van de Universiteit is voorgedragen;

dat ondergetekende ermee rekening hield in opgemelde functie benoemd te worden omdat dergelijke benoemingen als regel slechts een formaliteit zijn, hij reeds enige tijd wist dat de functie per 1 oktober vacant zou zijn en men hem de beste reflectant achtte;

dat hem echter op 30 september werd meegedeeld dat hij, aangezien men een antecedentenonderzoek gewenst achtte, zijn werkzaamheden niet per 1 oktober kon beginnen;

dat dit voor ondergetekendes werkgever, prof.De Vries-Reilingh een groot inconvenient betekent;

dat dit ondergetekende bloot stelt aan een grote psychische druk die de voortgang van zijn studie belemmert en hem bovendien groot financieel nadeel berokkent.

Hij heeft immers geen pogingen aangewend een andere werkkring te verwerven en zelfsverschillende aanbiedingen van de hand gewezen, aangezien hij op deze functie rekende en hij deze het sterkst ambieerde;

Uit een eventueel antecedentenonderzoek zou kunnen blijken dat ondergetekende zoon is van de vroegere C.P.N. bestuurder, de heer H.Gortzak;

Dat hij na de oorlog toetrad tot het Algemeen Nederlands Jeugdverbond en enige jaren lid was van de Organisatie voor Progressieve Studeerende Jeugd, in welke organisaties hij dikwijls door zijn onafhankelijk oordeel grote moeilijkheden ondervond en het nimmer tot een functie van enige importantie bracht;

dat hij, eerst na het vervullen van zijn dienstplicht toetrad tot de C.P.N., van welke organisatie hij slechts enige jaren lid was en waarin hij nimmer een functie bekleedde, ondanks de invloed van zijn milieu trad hij niet eerder toe omdat hij tegenover verschillende aspecten van het communisme uiterst kritisch stond; hij trad uiteindelijk tot de communistische partij toe, aangezien hij meende dat de ontwikkelingen die zich na Stalins dood openbaarde tot een fundamentele verandering van deze beweging zouden leiden;

dat er al spoedig weer een verwijdering optrad tussen hem en de C.P.N. aangezien hem bleek dat de continuïteit in het communisme op sommige voor ondergetekende niet langer aanvaardbare punten sterker was dan de ontwikkeling naar vernieuwing;

dat hij daarom in 1958 uit de communistische partij trad;

dat hij daarna de pogingen van enkele andere vroegere leden van de communistische partij om door middel van de door hen opgericht Socialistische Werkers Partij een reële vernieuwing van de communistische beweging te bewerkstelligen enige tijd om sterk uiteenlopende redenen steunde en tot vermelde S.W.P. toetrad;

dat hij in dit kader bereid was zijn adres als redactie-administratie-adres te doen fungeren van een Internationaal Contact Bulletin dat zich ten doel stelde informatie te verschaffen over de linkse stromingen in verschillende landen;

dat zijn bezwaren tegen de communistische beweging die vroeger vooral tegen bepaalde verschijningsvormen gericht waren, van principiële aard werden zodat hij eerst zijn medewerking aan bovengenoemd bulletin en vervolgens zijn lidmaatschap van de S.W.P. beëindigde; dat hij dus nu bij geen enkele organisatie meer is aangesloten hetgeen overigens niet betekent dat hij geheel kritiekloos zou staan tegenover de wijze waarop de democratie functioneert of dat hij een principieel negatieve houding aanneemt tegenover alles wat er in de communistische beweging geschiedt. Het resultaat van deze innerlijke ontwikkeling is wel dat hij de persoonlijke en geestelijke vrijheid als een zo hoog goed heeft leren waarderen dat geen enkel doel z.i. de opoffering van deze waarden rechtvaardigt.

Overwegende, dat ondergetekende toen hij zijn plicht tegenover het Vaderland vervullen moest, zowel bij de strijdkrachten als bij de dienst B.B., zijn plichten nauwgezet en gewetensvol heeft vervuld; dat hij zich als onderwijzer in dienst van de Gemeente Amsterdam en de Huishoudschool Pr. Beatrix heeft doen kennen als een enthousiast en toegewijd ambtenaar wiens werk en houding werden geapprecieerd; dat hij zich als student heeft gedragen volgens de normen die menseen toekomstig academicus heeft te stellen en gewetensvol poogt wetenschappelijk objectiviteit na te streven; dat hij zich bij het door hem verrichte onderzoek heeft doen kennen als een ijverig en consciensieus onderzoeker; dat zijn publikaties zoals o.m. die in de N.R.C., het weekblad De Groene, het tijdschrift Te Elfder Ure en de nog te publiceren bijdragen aan de Gids blijk geven dat hij tot een objectieve beoordeling van bepaalde contempore verschijnselen in staat is; dat hij principiëel van mening is dat democratie alsmede persoonlijke geestelijke vrijheid behoren tot de belangrijkste waarden die de mensheid zich in de loop der geschiedenis heeft eigen gemaakt; dat hij derhalve materieel noch ideel behoort noch behoren kan tot enigerlei stroming die "onze democratische rechtsorde wil vervangen door een dictatoriale", zich niet bezighoudt met "staatsgevaarlijke activiteiten" en evenmin een bedreiging vormt voor "objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd kunnen worden, zoals de omschrijving luidt welke in het Parool dd. 19 okt. 1963 door een zagsman van de Binnenlandse Veiligheids dienst wordt gegeven en waarbij terzijde dient te worden opgemerkt dat een kandidaat-assistentenschap zauwelijk gerekend kan worden tot de "objecten die door staatsgevaarlijke activiteiten bedreigd worden". Verder rekening houdende met de omstandigheid dat ondergetekende tot zijn huidige standpunt is gekomen, zoal niet in conflict dan toch in voortdurende dialoog met het hoofd van het gezin waarin hij is opgegroeid, waarbij om geen misverstand te doen ontstaan moet worden opgemerkt dat de fundamenteel democratische gezindheid en persoonlijke integriteit waarvan H. Gortzak in zijn gezin immer heeft blijk gegeven ondergetekende lange tijd heeft verhinderd in te zien dat het voor zijn vader in zijn gezin beleden communisme niet identiek was met de communistische praktijk; dat zijn loopbaan ernstig wordt bedreigd door de omstandigheid dat tekens een blijkbaar tijdovend antecedentenonderzoek noodzakelijk wordt gewacht (behalve dan als het er om gaat zijn militaire dienstplicht of B.B. noodwachtplicht te vervullen);

dat een dergelijk antecedentenonderzoek in gevallen waarin het voor anderen niet noodzakelijk wordt geacht ook wanneer het eventueel positief uitvalt in die zin dat er uiteindelijk geen bezwaar tegen een benoeming van ondergetekende zou blijken te bestaan - een eventuele benoeming van hem in gevaar brengt. Men zal immers in die gevallen in het algemeen de voorkeur geven aan die reflectant, van wie men à priori zeker is dat niet enige maanden gewacht moet worden alvorens men een bevestiging ontvangt of men hem in dienst mag nemen.

Dit alles overwegende moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen te treffen die er toe kunnen leiden dat het thans in uitvoering zijnde antecedentenonderzoek zo snel mogelijk in voor rekestrant gunstige zin worde afgesloten zodat hij tot candidaat-assistent aan de Universiteit van Amsterdam kan worden benoemd. Mocht deze benoeming inmiddels zijn geschied dan wel indien het onderzoek is afgesloten moge ondergetekende Uwe Excellentie verzoeken maatregelen te treffen dat rekestrant in de toekomst in een gelijkwaardige positie komt te verkeren als andere sollicitanten d.w.z. dat men bij sollicitaties voor functies waarvoor gemeenlijk geen antecedentenonderzoek vereist wordt ook voor hem afziet van een dergelijk onderzoek zodat hij in zijn carrière niet zal worden achtergesteld bij anderen, wier familienaam een minder turbulente achtergrond doet vermoeden. Dit alles om de rechtszekerheid van ondergetekende, die bij voortduring in zijn bestaanszekerheid wordt aangetast doordat men hem a priorie oordeelt naar een naam en vervolgens wellicht naar feiten uit het verleden, zo goed mogelijk te beschermen.

Het welk doende,

w.g.W. Gortzak

(Wouter Gortzak)

Wouter Gortzak

~~Amsterdam 28~~ Charlotte de Bourbonstraat 18 hs

Amsterdam Z. West

Telefoon ~~19 61 01~~ 87.140

Gemeente Giro G 2708

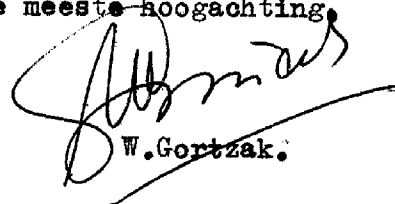
Amsterdam, 2 november 1963

*afgenomen
op 13 nov '63*

Hoogedelgestreng Heer,

Hedenmorgen ontving ik een schrijven van de Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal waarin mij werd medegedeeld dat mijn op 24 oktober gedateerde rekest, waarvan ik U een afschrift heb doen toekomen, ter hand was gesteld van de vaste commissie van de BVD. In aansluiting op bovenvermeld rekest moge ik U mededelen dat naar ik gisteren mondeling vernam, de benoeming tot kandidaat-assistent aan de (Gemeente) Universiteit van Amsterdam inmiddels is goedgekeurd. Ook Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandse Zaken heb ik hiervan op de hoogte gebracht. Ik heb hem er tevens van op de hoogte gebracht dat ik, gezien het principiële karakter van het rekest en gelet op het erin vervatte verzoek, het ondanks de gewijzigde omstandigheden op hoge prijs zou stellen wanneer het niettemin op de voor dergelijke verzoeken normale wijze zou worden afgehandeld zodat men mij een uitspraak terzake zal doen toekomen.

Met de meeste hoogachting.

W. Gortzak.

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

Wouter Gortzak
Ch.de Bourbonstraat 18 hs
Amsterdam-West.

Amsterdam, 2 november 1963.

Hoogedelgestrenge Heer,

Hedenmorgen ontving ik een schrijven van de Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal waarin mij werd medegedeeld dat mijn op 24 oktober gedateerde rekest, waarvan ik U een afschrift heb doen toekomen, ter hand was gesteld van de vaste commissie van de BVD. In aansluiting op bovenvermeld rekest moge ik U mededelen dat naar ik gisteren mondeling vernam, de benoeming tot kandidaat-assistent aan de (Gemeente)Universiteit van Amsterdam inmiddels is goedgekeurd. Ook Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandse Zaken heb ik hiervan op de hoogte gebracht. Ik heb hem er tevens van op de hoogte gebracht dat ik, gezien het principiële karakter van het rekest en gelet op het erin vervatte verzoek, het ondanks de gewijzigde omstandigheden op hoge prijs zou stellen wanneer het niettemin op de voor dergelijke verzoeken normale wijze zou worden afgehandeld zodat men mij een uitspraak terzake zal doen toekomen.

Met de meeste hoogachting,

w.g.W.Gortzak.

's-Gravenhage, 19 december 1963.

91086

De heer W. Gortzak,
Ch. de Bourbonstraat 18 hs.,
AMSTERDAM-N.

Hierbij heb ik de eer, u namens de vaste Commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal mede te delen, dat de commissie aanneemt, dat u door de brief van de Secretaris-Generaal van het Departement van Binnenlandse Zaken d.d. 2 december j.l. voldoende bent ingelicht over de door u bij de commissie ahangig gemaakte aangelegenheid. De commissie heeft dan ook, na kennisgeving van de haar door de Minister van Binnenlandse Zaken verstrekte inlichtingen, verder geen aanleiding aanwesig geacht om nadere stappen bij de Minister te deser zake te ondernemen.

V.
(Dr. A. Vondeling)

Voorzitter der Commissie.

's-Gravenhage, 20 november 1963.

Aan : Mevrouw G. Brantigan
de heer dr. W.H. Vermooten.

Hierbij heb ik de eer, H. Hoogedelgestrange op verzoek van de Voorzitter van de vaste Commissie voor de B.V.D. mede te delen, dat de Commissie een schrijven d.d. 2 november j.l. van de heer W. Gortzak heeft ontvangen, waarin deze mededeelt, de dag tevoren melding te hebben vernomen, dat de benoeming tot kandidaat-assistent aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam inmiddels is goedgekeurd.

De griffier der Commissie voornoemd,

(Mr. W. Kocyn)

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Bijlagen:	<div style="border: 1px solid black; width: 80%; margin: auto; padding: 10px;"> <p>AAN</p> <p>de heer W. Gortzak Charlotte de Bourbonstraat 18hs Amsterdam-West.</p> </div>
-----------	--

Uw brief van: 24-10-1963.
2-11-1963

Directie

Hoofdafd.

Afd. **Kabinet.**

Nr. 51838

Onderwerp: **request.**

's-Gravenhage, 2 december 1963

In antwoord op Uw brieven van 24 oktober en
2 november jl. deel ik U mede, dat mij na onderzoek
is gebleken, dat de Binnenlandse Veiligheidsdienst
bij Uw benoeming tot kandidaat-assistent bij de
Universiteit van Amsterdam niet betrokken is geweest.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,
DE SECRETARIS-GENERAAL,
(get.) A.H. Günther

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Uw brief van 30-10-1963
nr.70900
Onderwerp requesten

Aan de heer Mr.W.Koops,
Griffier van de vaste commissie voor de
Binnenlandse Veiligheidsdienst.
Binnenhof 1a.

Afd.KABINET Nr.51894
's-Gravenhage, 2 december 1963

VERTROUWELIJK

In antwoord op Uw schrijven van 30 oktober jl. nr.70900 betreffende enige requesten deel ik U ter vertrouwelijke kennisneming van de leden van de vaste commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst mede, dat omtrent de requestanten J.G.Detiger en J.Lieuwen bij deze dienst geen gegevens bekend zijn.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,

DE SECRETARIS-GENERAAL,
w.g.A.H.Günther

VERTROUWELIJK

Onderwerp request W.Gortzak

Afd.KABINET nr.51838
2 december 1963

Met verzoek de leden van de vaste commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst terzake vertrouwelijk in te lichten doe ik U hierbij toekomen afschrift van mijn brief aan de heer W.Gortzak te Amsterdam..

Bij telefonische navraag is mij gebleken, dat door de administratie van de Universiteit van Amsterdam routinematig naar elke sollicitant bij de gemeentepolitie navraag wordt gedaan. Welke inlichtingen werden verstrekt is mij uiteraard niet bekend, doch aangenomen mag worden, dat deze overeenkomen met de door de heer Gortzak zelf vermelde feiten. Door het Presidium van de Universiteit wordt bij de beslissing over een benoeming al naar gelang de aard van de functie dit noodzakelijk maakt wel of geen rekening gehouden met de door de politie verstrekte inlichtingen. Voor de onderhavige functie van de heer Gortzak achtte het Presidium de uitslag van een politiek antecedentenonderzoek kennelijk niet revelant.

Het inwinnen van inlichtingen naar sollicitanten geschiedt bij de gemeentestellingen in Amsterdam naar aanleiding van de circulaire aan de gemeentebesturen van mijn toenmalige ambtsvoorganger van 17 december 1951 nr.5926, Afd.A.Z., Bureau I.Kabinet betr. het zgn.Ambtenarenverbod.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,

DE SECRETARIS-GENERAAL,
w.g.A.H.Günther

AFSCHRIJF

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Uw brief van 24-10-1963
2-11-1963

Aan de heer W.Gortzak
Charlotte de Bourbonstraat 18 hs
Amsterdam-West.

Onderwerp request

Afd.Kabinet Nr.51838
's-Gravenhage, 2 december 1963.

In antwoord op Uw brieven van 24 oktober en 2 november jl. deel ik U mede, dat mij na onderzoek is gebleken, dat de Binnenlandse Veiligheidsdienst bij Uw benoeming tot kandidaat-assistent bij de Universiteit van Amsterdam niet betrokken is geweest.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Voor deze,

DE SECRETARIS-GENERAAL,
(get,) A.H.Günther

Onderwerp request

Aan de heer Mr.W.Koops
Griffier van de vaste commissie voor de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
Binnenhof 1a.

VERTROUWELIJK

Afd.Kabinet Nr.51737
's-Gravenhage, 2 december 1963.

Ter vertrouwelijke kennisneming van de leden van de vaste commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst doe ik U hierbij toekomen copie van een request van de heer J.B.Westerwijk Bosdijk te 's-Gravenhage en het daarop verzonden antwoord.

Het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheid deelde mij mede, dat betrokkene bij die dienst volkomen onbekend is.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Voor deze

DE SECRETARIS-GENERAAL,
w.g.A.H.Günther

Afschrift

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen: Westerdijk Bosdijk, Jacobus, Bernard, particulier, wonende te 's-Gravenhage, Ruinerwoldstraat 64 en tijdelijk werkzaam bij de N.V.E.N.A.F., Laakweg 142 alhier;

dat hij de dato 1 november 1963, des middags omstreeks 16.30 een onderhoud had met den Heer E.Ruitenbeek, wonende aan de Erasmusweg 147 alhier en eveneens werkzaam bij voornoemde ENAF N.V.;

dat hij, na dit onderhoud tot de conclusie kwam dat hij en zijn gezin, in hun gezamenlijke woning, gelegen aan de Ruinerwoldstraat 64 alhier, sinds geruimen tijd, dagelijks afgeluisterd worden;

dat middels een opname apparaat, het een en ander vermoedelijk vastgelegd wordt op een band of plaat;

dat deze band of plaat naderhand, onder ander in het bedrijf ten gehore wordt gebracht;

dat de weergave evenwel van dien aard is, dat ^{hij} het slechts gedeeltelijk en dan nog moeilijk kan verstaan, doch dat zijn Chef de Heer van Diem, de bedrijfsleider de Heer Braakman en de gewezen Sociale werkster van de N.V.ENAF, mej.Hordijk, het wel zullen moeten kunnen bevestigen;

dat hij als gerepatrieerde Nederlander uit Indonesië, bereid is zich te onderwerpen aan de Nederlandse wet;

dat deze omroepmethode schadelijk is voor hem en zijn gezin en derden, die in zijn woning ter sprake worden gebracht;

dat het hem bekend is, dat personen verdacht van buitenlandse activiteiten, afgeluisterd worden;

dat hij evenwel geen enkele buitenlandse connectie heeft;

dat, indien het voorgaande voortvloeit uit een of ander Regeringsvoorzorgsmaatregel, hij het moeilijk aan kan nemen dat eveneens aan kamergeheimen en andere huishoudelijke aangelegenheden, openbaarheid moet worden gegeven;

dat hij, indien het voorgaande niet het gevolg is van een actie van de Binnenlandse Veiligheidsdienst, doch slechts gebaseerd is op het initiatief van hem en zijn gezin vijandig gestemde personen om hen het leven onmogelijk te maken, hij niet zal aarzelen om de Justitie te verzoeken aan meerbedoelde activiteiten een einde te maken;

REDENEN, waarom hij zich tot Uwe Excellentie Minister van Binnenlandse Zaken wendt, met het eerbiedig verzoek hem mede te willen delen of meerbedoelde afluisteractie voortvloeit uit een voorzorgsmaatregel van de Binnenlandsche Veiligheidsdienst.

's-Gravenhage, 5 november 1963.

Het welkdoende,
w.g. Westerwijk

Aan den Minister van Binnenlandsche Zaken
Binnenhof 19
's-Gravenhage.

Afschrift

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

UW brief van 5-11-1963

Onderwerp request

Aan de heer J.B.Westerwijk Bosdijk,
Ruinerwoldstraat 64,
's-Gravenhage.

afd.Kabinet

nr.51737

's-Gravenhage. 3 december 1963

Naar aanleiding van Uw verzoek van 5 november jl. deel ik U mede, dat de Binnenlandse Veiligheidsdienst bij de door U geuite klacht niet betrokken is.

De MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Voor deze,

DE SECRETARIS-GENERAAL

(get.) A.H.Günther

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

163
12-11-63

Bijlagen: 1

AAN

de heer Mr. W. Koops
Griffier van de vaste commissie voor
de Binnenlandse Veiligheidsdienst.
Binnenhof 1a.

Uw brief van: 30-10-1963.
nr. 70900

Directie Hoofdafd.
Afd. Kabinet. Nr. 51838

Onderwerp: request W. Gortzak.

's-Gravenhage, 2 december 1963

VERTROUWELIJK

Met verzoek de leden van de vaste commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst terzake vertrouwelijk in te lichten doe ik U hierbij toekomen afschrift van mijn brief aan de heer W. Gortzak te Amsterdam.

Bij telefonische navraag is mij gebleken, dat door de administratie van de Universiteit van Amsterdam routinematig naar elke sollicitant bij de gemeentepolitie navraag wordt gedaan. Welke inlichtingen werden verstrekt is mij uiteraard niet bekend, doch aangenomen mag worden, dat deze overeenkomen met de door de heer Gortzak zelf vermelde feiten. Door het Presidium van de Universiteit wordt bij de beslissing over een benoeming al naar gelang de aard van de functie dit noodzakelijk maakt wel of geen rekening gehouden met de door de politie verstrekte inlichtingen. Voor de onderhavige functie van de heer Gortzak achtte het Presidium de uitslag van een politiek antecedentenonderzoek kennelijk niet relevant.

VERTROUWELIJK

Het

Geadresseerde:	Afd.	Nr.	Blad nr.
de heer Mr.W.Koops	Kabinet	51838	2.

VERTROUWELIJK

Het inwinnen van inlichtingen naar sollicitanten geschiedt bij de gemeentestellingen in Amsterdam naar aanleiding van de circulaire aan de gemeentebesturen van mijn toenmalige ambtsvoorganger van 17 december 1951 nr. 5926, Afdeling A.Z., Bureau I, Kabinet betreffende het zgn. Ambtenarenverbod.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

VERTROUWELIJK.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

afged. - 6-1'64

AAN de Heer Mr.W.Koops
Commies-Griffier bij de Tweede
Kamer der Staten-Generaal,
(vaste commissie voor de Binnen-
landse Veiligheidsdienst)
Binnenhof 1^a

Bijlagen: 1

Uw brief van:

Directie

Hoofdafd.

Afd. KABINET

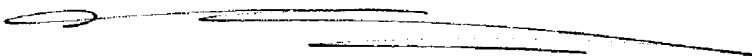
Nr. 52173

Onderwerp: Request W.Gortzak

's-Gravenhage, 2 januari 1964

Ter kennisneming van de leden van de vaste commissie voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst doe ik U hierbij toekomen afschrift van de brief van de heer W.Gortzak dd. 24 december jl.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,
Voor deze,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

Wouter Gortzak

Charl. de Bourbonstraat 18 hs
Amsterdam- West
Telefoon 87.140
Gemeente Giro G 2708

Amsterdam, 24-xii- 1963.

1/24-12-1963

Excellentie,

Hierbij heb ik de eer U de ontvangst te bevestigen van het schrijven van de Secretaris-Generaal van het Departement met de voor mij verrassende en verheugende mededeling dat de trage gang van zaken bij mijn benoeming tot kandidaat-assistent niet te wijten bleek aan enigerlei bemoeiing van de zijde van de Binnenlandse Veiligheids Dienst.

Ik moge U mijn erkentelijkheid betuigen voor het onderzoek dat U ter zake van mijn rekest heeft doen instellen.

Inmiddels verblijf ik,

met verschuldigde hoogachting,

Wouter Gortzak.

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

• MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN.

Aan de Heer Mr.W.Koops,
Commies-Griffier bij de Tweede Kamer
der Staten-Generaal, (vaste commissie
voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst)
Binnenhof 1a.

Onderwerp Request W.Gortzak.

Afd. KABINET Nr.52173
's-Gravenhage, 2 januari 1964.

Ter kennisneming van de leden van de vaste commissie voor de
Binnenlandse Veiligheidsdienst doe ik U hierbij toekomen afschrift
van de brief van de heer W.Gortzak d.d.24 december jl.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Voor deze,

DE SECRETARIS-GENERAAL,

w.g.Günther

AFSCHRIJF

Wouter Gortzak
Ch. de Bourbonstraat 18 hs
Amsterdam -West
Telefoon 87.140

Amsterdam, 24 december 1963.

Excellentie,

Hierbij heb ik de eer U de ontvangst te bevestigen van het schrijven van de Secretaris-Generaal van het Departement met de voor mij verrassende én verheugende mededeling dat de trage gang van zaken bij mijn benoeming tot kandidaat-assistent niet te wijten bleek aan enigerlei bemoeiing van de zijde van de Binnenlandse Veiligheids Dienst.

Ik moge U mijn erkentelijkheid betuigen voor het onderzoek dat U ter zake van mijn rekest heeft doen instellen.
Inmiddels verblijf ik,

met verschuldigde hoogachting,

Wouter Gortzak.